

BARNEOMBUDET

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref:	Vår ref:	Saksbeh:	Arkivkode:	Dato:
	07/01001-2	Janicke Sæther Olsen	008;O;BO	11.6.2007

Høringsuttalelse: Forslag til utvidelse av pasientombudsordningen

Barneombudet skal i henhold til lov og instruks arbeide for at barns behov, rettigheter og interesser blir tatt tilbørlig hensyn til på alle samfunnsområder. Ombudet skal særlig følge med i at lovgivning til vern om barns interesser blir fulgt, og at norsk rett samsvarer med de forpliktelser Norge har etter FNs konvensjon om barnets rettigheter.

Barneombudet viser til Helse- og omsorgsdepartementets høringsnotat datert 23. 04. 2007 om utvidelse av pasientombudsordningen. Barneombudet støtter forslaget om å utvide dagens pasientombudsordning til også å omfatte kommunens helsetjenester etter kommunehelsetjenesteloven og kommunens sosialtjenester etter sosialtjenesteloven. Utvidelsen vil føre til økt rettssikkerhet og likhet i tjenestene. Barneombudet er i den forbindelse opptatt av barn og unges rett til å bli hørt, og til selv å ha innflytelse på planer og beslutninger som har betydning for dem.

Barneombudet mener at også Kommunehelsetjenestelovens kapittel 4a, Miljørettet helsevern bør inkluderes i pasientombudsordningen.

Miljørettet helsevern omhandler individets rett til å oppholde seg i et miljø som ikke, direkte eller indirekte, påfører dem helseskader eller belastninger. Barneombudet mottar mange henvendelser fra foreldre og barn som ber om råd og bistand i forbindelse med til dels grove forsømmelser av miljøet, noe som igjen påfører barn, elever og ansatte helseplager og belastninger. Miljørettet helsevern synes å være et nedprioritert område i kommunene. Barneombudet har i 2007 gjennomført en spørreundersøkelse til landets kommuner hvor en etterspør hvor mange skoler, barnehager og dagmammaer som er godkjent etter Forskrift av 01.12.1995 nr. 928, Miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. Resultatet viser at mange kommuner unnlater å følge opp forskriften med de uheldige konsekvenser det har for barn og ansatte.

Barneombudet mener erfaring gjennom henvendelser og svar på spørreundersøkelsen viser behov for at også kapittel 4a i Kommunehelsetjenesteloven bør omfattes av pasientombudsordningen. Miljørettet helsevern skal nettopp forhindre at barn og unge får problemer i forhold til helse eller på det sosiale plan. Denne retten bør derfor sikres. Det å inkludere ordningen vil gi nødvendig og etterlengtet sikring.

Brukernes behov for bistand bør vektlegges mer enn hvorvidt pasientombudets tradisjonelle kjerneoppgaver vil bli opprettholdt.

Det å unnta kapittel 4a fra pasientombudsordningen kan gi et feilaktig signal om at lovgiver nedprioriterer miljørettet helsevern på bekostning av mer konkrete tiltak. Dette til tross for at forebygging er et viktig område, og en god menneskelig og økonomisk investering.

Barneombudet mener videre at det ikke er grunnlag for å unnta sosialtjenestelovens kapittel 5, Økonomisk stønad fra å innlemmes i pasientombudsordningen. Den usikkerhet nyorganiseringen av NAV innebærer gjør at behovet for et pasientombud nettopp er til stede. Det at statsetatene og kommunene er gitt stor frihet i valg av hvilke tjenester de ønsker å legge til NAV-kontorene, og at det er stor variasjon mellom de ulike NAV-kontorene, er et argument for å innlemme kapittel 5 i pasientombudsordningen. Departementet uttaler selv at det er en rekke utfordringer knyttet til utviklingen av NAV, herunder behovet for en helhetlig gjennomgang av rettssikkerhetsordninger. Barneombudet er ikke i tvil om at det nettopp er i en slik fase at de svakeste er i behov av bistand fra pasientombudet.

Hva gjelder valg av navn, har ikke Barneombudet sterke meninger om saken. Pasientombudet er en kjent benevnelse og som derfor kan opprettholdes. På den annen side er Helse- og sosialombud et mer treffende navn på ordningen etter utvidelsen.

Med vennlig hilsen

Knut Haanes
nestleder

Janicke Sæther Olsen
seniorrådgiver